

DRAUGAS

PERIODICALS
July 9, 1998

Vol. LXXXVII

Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LIEPA - JULY 9, 1998

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 7/8/98

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 132

Baltijos valstybės — Rytų Europos langas į pasaulį

Vilnius, liepos 7 d. (BNS) — Jeigu Lietuvos kaimynystė su Karaliaučiaus sritimi yra problema, tai yra ir Jungtinių Valstijų problema, pokalbyje su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu antradienį pareiškė JAV Valstybės sekretorės pavaduotojas Strobe Talbott.

Jis pabrėžė, jog JAV laikosi principinės ir nuolatinės nuostatos — neatsiriboti nuo Europos problemų.

S. Talbott sakė, kad, nepaisant įvairių gandų, jog apie naujas NATO nares bus kalbama tik tuomet, kai į NATO įsijungs Čekija, Lenkija ir Vengrija, „nėra nuspręsta, nei kada, nei apie kurias valstybes bus kalbama“.

JAV Valstybės sekretorės pavaduotojas atsisakė išskirti Lietuvą iš kitų Baltijos valstybių NATO narystės perspektyvoje. „Aš atmesčiau bet kokią formulę, kuria viena Baltijos valstybė priešpastatoma kitoms dviem“, sakė S. Talbott po susitikimo su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi.

Jis taip atsakė į klausimą, ar geri Lietuvos santykiai su Rusija nesuteiks Lietuvai pirmenybės prieš Latviją ir Estiją siekiant NATO narystės.

Tačiau S. Talbott pripažino, kad pagal išlaidas gynybai, jos planavimą ir suderinamumą su NATO pajėgomis, Lietuva pažengė toliau už savo Baltijos kaimynes. Jis gerai įvertino Lietuvos taikdaryj indėlį tarptautinėje misijoje Bosnijoje ir pastangas siekti sąjungos reikalavimų.

Pasak jo, Jungtinės Valstijos „jaučiasi labai laimingos, turėdamos tokią draugę, kaip Lietuvą“.

„Mes ne tik linkime visa ko geriausia jūsų valstybei, bet ir viskuo padėsime, kad jūs pasiektumėte savo tikslą“, sakė

S. Talbott.

Ryga, liepos 8 d. (BNS) — JAV Valstybės sekretorės pavaduotojas Strobe Talbott trečiadienį Rygoje rekomendavo Rusijai Baltijos valstybes laikyti ne savo interesų zona, o „vartais į Europą“. „Iš to laimėtų visi“, sakė jis.

„Jeigu Rusija žiūrėtų į Baltijos valstybes, ne kaip į kelią, kuriuo į ją gali patekti puolantios armijos, arba kaip į „buferinę zoną“ prieš išsivaizduojamus priešus, bet kaip į vartus į išorę, į naująją Europą, kurioje ji siekia vaidinti vis didesnį vaidmenį, iš to laimėtų visi — jūsų valstybės, mano valstybė, pati Rusija ir Euroatlantinė bendrija drauge su JAV“, sakė S. Talbott, pradėdamas JAV ir Baltijos valstybių Bendradarbiavimo komisijos posėdį.

I santykius su Rusija atkreipė dėmesį ir „Latvijos užsienio reikalų ministras Valdis Birkavs, kuris nurodė, kad posėdis vyksta gana rimtu laikotarpiu, kai Latvijos ekonomikai daro įtakos Maskvos atakos“.

V. Birkavs sakė, kad Maskvos ekonominio spaudimo priemonės Latvijai daromos ne todėl, kad pažeidžiamos sutartys ar įstatymai, o todėl, kad įmonės — latviškos.

Rusijos spaudimas Latvijai atsiliepė ir laisvajai regiono rinkai, ir Latvijoje gyvenantiems etniniais rusams. Susidarė įspūdis, kad Rusija tebesilaiko „seno mąstymo“ ir ten veikia „komandinės ekonomikos“ metodai, sakė ministras.

Pasak V. Birkavs, komisijos posėdis rodo du aiškius dalykus — kad Baltijos valstybės remia regiono bendradarbiavimą su JAV, ir tai, kad Jungtinės Valstijos laiko Baltiją savo siekių zona.

Saugumiečių veiklą ribojantis įstatymas susilaukia kritikos

Vilnius, liepos 8 d. (BNS) — Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktorė Dalia Kuodytė abejoja praktinėmis savo vadovaujamos institucijos galimybėmis įgyvendinti praėjusią savaitę Seimo priimtą įstatymą „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrių darbotojų dabartinės veiklos“.

Šią abejonę direktorė pareiškė trečiadienį susitikusi su prezidentu Valdu Adamkumi, kuris intensyviai konsultuojasi su politikais bei kitais pareigūnais, ar pasirašyti šį Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio pasiūlytą įstatymą, ar grąžinti Seimui jį pakartotinai svarstyti.

Prezidento spaudos tarnyba pranešė, jog D. Kuodytė susitikime su prezidentu apgailestavo, kad priimant įstatymą nebuvo su ja konsultuotasi.

Įstatymas numato, kad buvusieji kadriniai KGB darbuotojai 10 metų negalės dirbti valstybės pareigūnais ir tarnautojais tam tikrose įstatygoje.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras ir Valstybės saugumo departamentas (VSD) galės priimti bendrą motyvuotą teikimą,

rekomenduojanti netaikyti įstatymo numatytų apribojimų tiems buvusiems kadriams saugumo darbuotojams, kurie per 3 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos atskleidė VSD visas žinias apie savo buvusį darbą saugume ir dabartinius ryšius su buvusiais KGB darbuotojais bei agentais.

Sprendimą „šiuo klausimu turės priimti prezidento sudaroma trijų asmenų komisija“.

V. Adamkus abejoja įstatymo nuostata, jog prezidento sudaryta komisija turėtų spręsti, kuriems iš buvusių KGB darbuotojų netaikyti ribojimų dirbti. Prezidentas yra įsitikinęs, jog pagal Konstituciją, teisingumą Lietuvoje gali vykdyti tik teismai.

Valstybės vadovas svarsto galimybę grąžinti įstatymą Seimui pakartotinai svarstyti. Tačiau, pasak prezidento patarėjų, sunku tokiame įstatyme parengti geras pataisas, kurios reikalingos įstatymą grąžinant Seimui.

Konservatoriai priešinasi prezidento draudimui

Didžiausia Seimo konservatorių frakcija ketina nesutikti su prezidento Valdo Adamkaus veto įstatymui dėl buvusių KGB darbuotojų teisės

Liepos 7 dieną dabartinis ir buvęs Lietuvos prezidentai — Valdas Adamkus ir Algirdas Brazauskas — įteikė aukštus valstybės apdovanojimus: Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino II laipsnio ordina pasaulinė šlovė pelniusiame smuikininkei ir dirigentui lordui Yehudi Menuhin ir Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordina pianistei Muzai Rubackytei. Šiems menininkams apdovanojimai buvo paskirti dar pernai buvusio prezidento A. Brazausko dekretu, tačiau įteikimo ceremonija dėl įvairių priežasčių buvo net du kartus atidėta.

Nuotr.: Po apdovanojimų ceremonijos gerai nusiteikę įsiamžino (iš kairės) buvęs prezidentas Algirdas Brazauskas, pianistė Muzė Rubackytė, dirigentas lordas Yehudi Menuhin ir prezidentas Valdas Adamkus. (Elta)

Seimo pirmininkas ragina skatinti pilietiškumą

Vilnius, liepos 7 d. (Elta) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ragina neiegti pilietiškumo ir pilietinės savivokos.

Antradienio spaudos konferencijoje, pateikdamas savo apmąstymus Valstybės dienos proga, jis ragino skatinti ją, kad „visur mažėtų to tylaus pritarimo suktymams, neteisėms, apgavystėms — ne tik ūkiniame gyvenime, ne tik bankininkystėje, — visur, kur galima kysininkauti“.

„Kai pilietiškumo savoka plėsis, kai pilietiškumas apims vis didesnę visuomenės dalį, siaurės nesąžiningumo, apgavystių, vogimo sfera, nes jokie liko vien tikri nusi-kalteliai“, sakė V. Landsbergis.

Pasak jo, apskritai svarbu neteisę vadinti tikroju vardu. „Dar svarbiau, kai neteisę atitaisoma. Norėtusi Lietuvoje turėti tokių pavyz-

džių“, pažymėjo V. Landsbergis.

Jis pabrėžė kiekvieno piliečio, ypač žiniasklaidos, atsakomybę už pateiktą informaciją. Kaip vieną pavyzdžių jis nurodė straipsnius apie tariamą visuotinį totalinį visų Lietuvos žmonių sekimą. Tai,

Pavasario sesija — Seimo valdančiųjų krizės metas

Vilnius, liepos 8 d. (BNS) — „Opozicijos požiūriu, tai buvo valdžios krizės pusmetis, valdžios stiprių išmėginimų ir skandalų metas“, sakė apie pasibaigusią Seimo pavasario sesiją LDDP vadovas Česlovas Jursėnas spaudos konferencijoje trečiadienį.

Č. Jursėnas kaltino valdančiąją koaliciją, kad dėl partinių santykių aiškinimosi nukentėjo įstatymų leidyba, nepakankamai buvo kontroliuojama vyriausybė.

Įstatymų leidybą jis pavadino chaotiška, teigdamas, kad keturis kartus daugiau buvo priimta įstatymų pataisų, o ne patijų įstatymų. „Lopas ant lopo ir dar lopas“, sakė LDDP

Siūloma griežtai bausti prekiautojus žmonėmis

Vilnius, liepos 8 d. (Elta) — Lietuvos socialdemokratių moterų sąjungos pirmininkės pavaduotojos Reginos Lopienės nuomone, prekyba žmonėmis Baudžiamajame kodekse turi būti apibrėžta kaip nusikaltimas.

Tai ji sakė trečiadienį spaudos konferencijoje Seime, komentuoama Budapešte birželio mėnesį vykusią konferenciją, skirtą prostitucijos ir prekybos moterimis problemai aptarti. Joje dalyvavo 100 delegatų iš 37 valstybių.

Nusikaltamumo prevencijos Lietuvoje centro konsultantė Saulė Vidrinskaitė apgailestavo, kad aktuali žmonių prekybos problema Lietuvoje yra teisiškai neišspręsta. Jos teigimu, pagal dabar galiojančius teisės aktus, negalima patraukti baudžiamojon atsakomybėn asmenų, organizuojančių prekybą žmonėmis seksualiniam ar komerciniam išnaudojimui. Teisės aktuose numatyta, pasak jos, tik bau-

pasak Seimo pirmininko, „didelis burbulas, kuris paliko negerą kvapą“. „Daug kas mėgavosi šia tema, darė iš to politiką. O kas toliau?“, klausė V. Landsbergis.

Pasak jo, labai pažymėtinas yra CNN televizijos pavyzdys — viešas pripažinimas ir atsiprašymas padarius klaidą, klaidingo reportažo atšaukimas.

atstovas ir teigė, kad „Seimas muša rekordus“, kaitaliodamas kodeksus.

Pasak Č. Jursėno, Administracinės teisės pažeidimų kodeksas per pusanturę metų buvo pakeistas 30 kartų, o Baudžiamasis kodeksas pataisytas 19 kartų.

„Kaip teismai gali normaliai dirbti, kai kas mėnesį priimama po kelias kodeksų pataisas. Kada jas „suviskinti“ įsaviinti ir kada atitinkamai pagal jas dirbti?“, piktinosi jis.

Č. Jursėnas pasidžiaugė, kad šis Seimo darbo pusmetis pasižymėjo geresniu opozicinių partijų ir frakcijų bendradarbiavimu.

džiamoji atsakomybė už vaikų grobimą, nepilnamečių įtraukimą į prostituciją.

Dingusių žmonių šeimų paramos centro narė Ona Gustienė apgailestavo, kad Lietuvoje nėra veikiantio liudininčių apsaugos mechanizmo. „Esant tokiai padėčiai, liudintojai, buvusios parduotos moterys, neliudys teisme“, sakė ji.

Seimo socialdemokratų frakcijos seniūno pavaduotojas Juozas Olekas, remdamasis Užsienio reikalų ministerijos duomenimis, sakė, kad 1997 m. iš užsienio valstybių į Lietuvą deportuotas 321 asmuo, tarp jų — 287 (beveik 90 proc.) jaunos moterys arba merginos. Pagrindinės valstybės, kurios deportuoja, yra Volokietija, Olandija ir Izraelis. Jo nuomone, reikia dėti gerokai daugiau pastangų, kad „juodojo“ verslo rūšis — prekyba moterimis — Lietuvoje neklistėtų.

Baltarusija pasiūlė derybas dėl ambasadorių rezidencijų Minske

Minskas-Vilnius, liepos 8 d. (BNS) — Baltarusijos valdžia Lietuvai pasiūlė pradėti derybas dėl ambasadoriaus rezidencijos.

„Tikimės, kad šis baltarusių pasiūlymas taps konkrečių derybų pradžia“, BNS sakė Lietuvos URM pareigūnas. Jis neatskleidė Baltarusijos pasiūlymo esmės.

Lietuvai priimtini derybų rezultatai sudarytų sąlygas grįžti į Minską Lietuvos ambasadoriui Viktorui Baubliui.

Lietuvos ambasados pirmasis sekretorius Dainius Trinkūnas, vadovaujantis ambasada išvykus ambasadoriui, trečiadienį lankėsi Baltarusijos URM, kad išsiaiškintų Minsko pasiūlymo derėtis esmę.

Panašius pasiūlymus gavo ir kitos užsienio valstybės, atšaukusios savo ambasadorius iš Minsko.

V. Baublys išvyko iš Minsko birželio 19 dieną neterminuotą atostogų, kai Baltarusijos administracija neteisėtai

liepė išsikraustyti užsienio ambasadoriams iš rezidencijų komplekso „Drozdų“ ir sudarė nepakankamas sąlygas jose gyventi.

Lietuvos URM, po kelių dienų išsikvietusi Baltarusijos ambasadorių Vilniuje Jevgenij Voitovič, nurodė dvejopą problemos sprendimo būdą: sudaryti sąlygas ambasadoriui V. Baubliui sugrįžti į rezidenciją komplekse „Drozdų“ arba derėtis dėl tinkamų alternatyvių patalpų rezidencijai.

Iki šiol užsienio ambasadoriams siūlytos naujos patalpos rezidencijoms buvo įvertintos kaip visiškai tam netinkančios.

Naujo pasiūlymo išvakarėse Baltarusija pateikė ultimatumą ambasados per parą išsikraustyti užantspauduotas rezidencijoms, priešingu atveju grasindama pati tai padaryti.

Trečiadienį ultimatumo laikas buvo atšauktas, tačiau reikalavimas išsikraustyti nepanaikintas.

Lietuvos lėktuvai „užkariauja“ tarptautinę erdvę

Vilnius-Montrealis, liepos 8 d. (Elta) — „Lietuvos civilinė aviacija turi realių galimybių užimti tinkamą vietą Europos Sąjungos ir kitų pasaulio valstybių oro tarnautojų rinkoje“, teigė trečiadienį Susisiekimo ministerijoje Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) tarybos prezidentas Asad Kotaite.

Lietuva šios tarptautinės organizacijos nare tapo 1992 metų pradžioje.

Kartu su šios apie 200 pasaulio valstybių vienijančios organizacijos vadovu Lietuvoje lankėsi ir ICAO Europos biuro viršininkas Klaudijus Eglas.

A. Kotaite pokalbyje pabrėžė, kad plėtojant civilinę aviaciją, pirmiausia būtina pasirūpinti skrydžių sauga ir geru keleivių aptarnavimu. Be šito tikėtis labiau išplėsti skrydžių geografiją perspektyvų nėra. Kita vertus, Lietuva atgavus nepriklausomybę, būtina kuo greičiau suderinti teisinius dokumentus, kurie atitiktų ICAO reikalavimus.

Susisiekimo viceministras Algirdas Šakalys ICAO prezidentui A. Kotaite informavo, kad pastaruoju metu gana intensyviai keturiuose Lietuvos

oro uostuose didėja keleivių pervežimo srautai. Šiemet per pirmąjį pusmetį Lietuvos aviatoriai keleivių pervežė 20 proc. daugiau negu pernai per tą patį laikotarpį. Iš Lietuvos oro uostų valstybinės bendrovės „Lietuvos avialinijos“ lėktuvai skrenda 20 reguliarių maršrutų: kaip į Londoną, Romą, Kopenhagą, Berlyną.

„Lietuvos avialinijos“ stengiasi sukomplektuoti modernų vakarietiško lėktuvų parką. Gavus paskolą iš JAV eksporto importo banko, buvo įsigyti du „Boeing 737-300“ modelio lėktuvai. Dar vienas „Boeingas“ nuomojamas iš Airijos oro bendrovės GPA. Be to, nuo praėjusių metų gruodžio mėnesio nuomojami Vakarų rinkoje gerai vertinami du švedų „Saab-304 B“ lėktuvai.

Tarptautiniame Vilniaus oro uoste veikia su Prancūzijos parama sumontuota skrydžių saugumo navigacinė sistema.

Lietuvos transporto vadovai padėjo Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) prezidentui, kad jo pastangų dėka pagaliau buvo patvirtintas pakoreguotas Europos oro navigacijos planas, kuriame nurodytos naujai nustatytos skrydžių informacijos regionų (FIR) ribos virš Baltijos jūros.

ICAO prezidentas A. Kotaite ir Klaudijus Eglas apžiūrėjo rekonstruotą tarptautinį Vilniaus oro uostą.

* Rygoje trečiadienį pasirašytas supratimo memorandumas dėl JAV, Latvijos, Estijos ir Lietuvos bendradarbiavimo žemės ūkio srityje programų. Dar sausį pasirašytoje Amerikos ir Baltijos valstybių chartijoje buvo numatyta sudaryti Bendradarbiavimo komisiją, kuri rengs susitikimus, kur apibendrinami dvišaliai bendradarbiavimo ekonominėje, karinėje ir kitose srityse rezultatai. (BNS)

* Rygoje trečiadienį pasirašytas supratimo memorandumas dėl JAV, Latvijos, Estijos ir Lietuvos bendradarbiavimo žemės ūkio srityje programų. Dar sausį pasirašytoje Amerikos ir Baltijos valstybių chartijoje buvo numatyta sudaryti Bendradarbiavimo komisiją, kuri rengs susitikimus, kur apibendrinami dvišaliai bendradarbiavimo ekonominėje, karinėje ir kitose srityse rezultatai. (BNS)

* Rygoje trečiadienį pasirašytas supratimo memorandumas dėl JAV, Latvijos, Estijos ir Lietuvos bendradarbiavimo žemės ūkio srityje programų. Dar sausį pasirašytoje Amerikos ir Baltijos valstybių chartijoje buvo numatyta sudaryti Bendradarbiavimo komisiją, kuri rengs susitikimus, kur apibendrinami dvišaliai bendradarbiavimo ekonominėje, karinėje ir kitose srityse rezultatai. (BNS)

* Rygoje trečiadienį pasirašytas supratimo memorandumas dėl JAV, Latvijos, Estijos ir Lietuvos bendradarbiavimo žemės ūkio srityje programų. Dar sausį pasirašytoje Amerikos ir Baltijos valstybių chartijoje buvo numatyta sudaryti Bendradarbiavimo komisiją, kuri rengs susitikimus, kur apibendrinami dvišaliai bendradarbiavimo ekonominėje, karinėje ir kitose srityse rezultatai. (BNS)

* Rygoje trečiadienį pasirašytas supratimo memorandumas dėl JAV, Latvijos, Estijos ir Lietuvos bendradarbiavimo žemės ūkio srityje programų. Dar sausį pasirašytoje Amerikos ir Baltijos valstybių chartijoje buvo numatyta sudaryti Bendradarbiavimo komisiją, kuri rengs susitikimus, kur apibendrinami dvišaliai bendradarbiavimo ekonominėje, karinėje ir kitose srityse rezultatai. (BNS)

* Rygoje trečiadienį pasirašytas supratimo memorandumas dėl JAV, Latvijos, Estijos ir Lietuvos bendradarbiavimo žemės ūkio srityje programų. Dar sausį pasirašytoje Amerikos ir Baltijos valstybių chartijoje buvo numatyta sudaryti Bendradarbiavimo komisiją, kuri rengs susitikimus, kur apibendrinami dvišaliai bendradarbiavimo ekonominėje, karinėje ir kitose srityse rezultatai. (BNS)

* Rygoje trečiadienį pasirašytas supratimo memorandumas dėl JAV, Latvijos, Estijos ir Lietuvos bendradarbiavimo žemės ūkio srityje programų. Dar sausį pasirašytoje Amerikos ir Baltijos valstybių chartijoje buvo numatyta sudaryti Bendradarbiavimo komisiją, kuri rengs susitikimus, kur apibendrinami dvišaliai bendradarbiavimo ekonominėje, karinėje ir kitose srityse rezultatai. (BNS)

* Rygoje trečiadienį pasirašytas supratimo memorandumas dėl JAV, Latvijos, Estijos ir Lietuvos bendradarbiavimo žemės ūkio srityje programų. Dar sausį pasirašytoje Amerikos ir Baltijos valstybių chartijoje buvo numatyta sudaryti Bendradarbiavimo komisiją, kuri rengs susitikimus, kur apibendrinami dvišaliai bendradarbiavimo ekonominėje, karinėje ir kitose srityse rezultatai. (BNS)

* Rygoje trečiadienį pasirašytas supratimo memorandumas dėl JAV, Latvijos, Estijos ir Lietuvos bendradarbiavimo žemės ūkio srityje programų. Dar sausį pasirašytoje Amerikos ir Baltijos valstybių chartijoje buvo numatyta sudaryti Bendradarbiavimo komisiją, kuri rengs susitikimus, kur apibendrinami dvišaliai bendradarbiavimo ekonominėje, karinėje ir kitose srityse rezultatai. (BNS)

* Rygoje trečiadienį pasirašytas supratimo memorandumas dėl JAV, Latvijos, Estijos ir Lietuvos bendradarbiavimo žemės ūkio srityje programų. Dar sausį pasirašytoje Amerikos ir Baltijos valstybių chartijoje buvo numatyta sudaryti Bendradarbiavimo komisiją, kuri rengs susitikimus, kur apibendrinami dvišaliai bendradarbiavimo ekonominėje, karinėje ir kitose srityse rezultatai. (BNS)

* Rygoje trečiadienį pasirašytas supratimo memorandumas dėl JAV, Latvijos, Estijos ir Lietuvos bendradarbiavimo žemės ūkio srityje programų. Dar sausį pasirašytoje Amerikos ir Baltijos valstybių chartijoje buvo numatyta sudaryti Bendradarbiavimo komisiją, kuri rengs susitikimus, kur apibendrinami dvišaliai bendradarbiavimo ekonominėje, karinėje ir kitose srityse rezultatai. (BNS)

* Rygoje trečiadienį pasirašytas supratimo memorandumas dėl JAV, Latvijos, Estijos ir Lietuvos bendradarbiavimo žemės ūkio srityje programų. Dar sausį pasirašytoje Amerikos ir Baltijos valstybių chartijoje buvo numatyta sudaryti Bendradarbiavimo komisiją, kuri rengs susitikimus, kur apibendrinami dvišaliai bendradarbiavimo ekonominėje, karinėje ir kitose srityse rezultatai. (BNS)

„COOPERATIVE OSPREY 98” PASIBAIGĖ

KPT. (DR.) ARŪNAS BANIONIS

JAV Karinės oro pajėgos

North Carolina birželio 19 d. Camp Lejeune, North Carolina valstijoje įvyko taikos palaikymo pratybų „Cooperative Osprey 98” uždarymas. Šiose pratybose buvo atvykę kariai iš 13 „Partnerystės taikos labui” kraštų. Pratybų galutinis tikslas buvo pagerinti „partnerių” karinių pajėgų pasirengimą taikos palaikymo ir humanitarinėms operacijoms bei efektyvinti bendradarbiavimą su NATO valstybėmis. Kaip minėta ankstesniame straipsnyje, Lietuvai atstovavo Klaipėdos Septintasis dragūnų pamario gynybos batalionas. Šis būrys ne pirmą kartą nusileido ant Šiaurės Karolinos krantų. Keletas karių dalyvavo pirmosiose su-ruošose „Cooperative Osprey 96” pratybose ir išmoko daug taikos palaikymo bei karinių technikos pagrindų. Šiose pratybose vyriausias būrio puskarininkas, vyr. serž. Valdas Žalpsys pats dalyvavo taikos palaikymo operacijose Bosnijoje, kur buvo sunkiai sužeistas, kai jo sunkvežimis užvažiavo ant minos ir apvirto. (Sprogime žuvo kitas lietuvis karys.) Amerikiečiai jūrų pėstininkai nustebo, kad Lietuvos kariai buvo tokie „kietiški”, turėjo daug kariškios patirties ir puikiai atliko šių pratybų uždavimus.

Pratybų metų per tuksantį karių iš Partnerystės ir NATO valstybių buvo laikinai dislokuoti dulkiniame „LZ Bluebird” (LZ=Landing Zone) palapinių mieste netoli įlankos kranto. Čia buvo tikras karaviškas gyvenimas ir maistas. Kas dieną buvo nustatytas ribotas laikas valgymui ir nusiprausi-

mui. Laisvalaikio buvo mažai ir buvo rojus, jeigu karys turėdavo progos saugiai numigti nuo keturių iki penkių valandų kas vakarą. Palapinių miestelyje laisvalaikio metu Klaipėdos dragūnai dėvėjo savo populiarius juodus marškinėlius su užrašu „Lithuanian Marines” ir slibino ženklą. JAV jūrų pėstininkai norėjo įsigyti šių marškinėlių, bet lietuviai su jais nesiskyrė. Naktinių operacijų šiose pratybose nebuvo, bet beveik kiekvieną vakarą įvyko štabo bei būrių planavimo posėdžiai. Kiekvieną dieną, po ankstyvaus rytmetinio trimito ir pusryčių, kariams buvo paskirta nauja užduotis.

Mokymų scenarijai buvo padalinti į dvi skirtingas dalis: pasiruošiamoji mokymų fazė, ir aktyvioji mokymų fazė. Šias fazes sudarė tokie uždaviniai, kaip minų laukų aptikimas, nukreiksiminis, reagavimas su riaušininkais, sužeistųjų evakuavimas, tikrinimo punkto valdymas, asmenų apšaukimas, maisto tiekimo operacijos, kambarių ir pastatų „valymas”, transporto kolonos ginkluota palyda, skridimas su sraigtasparniais ir išsipaiginėjimas iš įvairių amfibinių transporto priemonių. Geriausia dragūnams pamoka buvo miesto patuliavimas. JAV jūrų pėstininkų pastatytam „MOUT Facility” (MOUT=Military Operations in Urban Terrain) miestelyje. Dragūnai pravedė patuliavimą ant šiukšlinių gatvių, kur matė daug išbraižytų sienų ir degančių alyvos statinių laužų. Virš miesto skraidė JAV jūrų pėstininkų sraigtas-

Partnerystės taikos labui vėliavnešiai „Cooperative Osprey 98” pratybų uždarymo iškilnėse.

Nuotr. kpt. Arūno Banionio

parniai, kurie pravedė žvalgybą iš viršiaus. Už miesto ribų patuliavo didieji M1A1 tankai, kurie buvo pasiruošę didesnei kovai. Užduotis buvo nelengva nes dažnai maišydavosi „vietiniai gyventojai” bei „žurnalistai”. Staiga pasigirdo snaiperio šūviai. Lt. Ričardo Andriulio antras skyrius buvo užtiktas snaiperio ugnimi. Visi šio skyriaus dragūnai išsiskleidė abiejose gatvės pusėse ir užėmė gynybines pozicijas. Komandai buvo duota grąžinti ugnį. Pasi-leido garsios serijos šūvių iš lietuvių Kalashnikovų automatų, nukreipta į aukšto pas-tatą langą. Kova su snaiperiu tęsėsi ilgai, bet pagaliau iš lango pasirodė plevesuojanti balta vėliava. Dabar koman-dai buvo liepta užimti tą pa-statą ir sumti snaiperį. Pirmiausia kiekvienas pastato kambarys turėjo būti „iš-valytas”. Širdims plakant ir prakaitui mušant dragūnai vienas po kito įbėgo į pastatą ir pradėjo „valymą”. Pirmas

aukštas tuščias. Girdėti šauksmas „švarus!” Laikas lipti laiptais ir pradėti antro aukšto valymą. Antrame aukšte lietuvių karių laukė pasala. Įvyksta ugnies kova ir pagaliau snaiperis buvo nu-kautas. Šalia jo ant grindų gulėjo balta vėliava.

Pratybose lietuviai turėjo gerą progą susipažinti su JAV jūrų pėstininkų technika. Buvo progų plaukti greitaei-giais kateriais bei amfi-binėmis transporto priemonė-mis. Vienam apmokyme buvo reikalaujama, kad dragūnai būtų nusikraidinti į JAV karo laivą, kur jie bus paruošti am-fibinėms operacijoms. Visi ka-riai susirinko dideliame lauke, kur nutupė sraigtasparniai ir perskraidino visus į USS Car-ter Hall laivą, kuris plaukiojo apytikriai penkias mylias nuo kranto. Skrydžiai buvo trumpi, bet daug laiko visi praleido laivo denyje. Pagal JAV karo

laivyno tvarką, visi atvykstan-tys kariai bei svečiai turi būti apieškoti dėl kontrabandos. Jeigu koks butelis alkoholio būtų surastas kuprinėje, tai laivyno policininkas ją konfis-kuotų. Lietuvių kuprinėse ne-buvo rasta kontrabandos. Po apieškojimo laivo kapitonas sutiko visus lietuvius ir juos pasveikino. Dabar jau buvo laikas įsikurti laive ir pasi-ruošti vakarienei.

Po vakarienos laivo kapito-nas, komondoras Stanley De-Geus norėjo susitikti su žurnalistais ir dragūnų ryšių karininku, kapitonu Valeri-um Šereliu. Per žurnalistų pokalbį paaiškėjo žinia, kad laivo kapitonas yra lietuvių ir olandų kilmės. Jis nesitikėjo, kad bus tokia diena, kai galės sutikti lietuvių ir olandus karius savo laive.

(Nukelta į 5 psl.)

JAV Karinių oro pajėgų vertėjai, kurie dalyvavo „Cooperative Osprey 98” pratybose North Carolina valstijoje. Iš kairės: kpt. (dr) Rimas Janušonis, kpt. (dr) Arūnas Banionis ir vyr. serž. Deivis Bljujus.

Nuotr. vrs. Tado Dambrausko

Saulėtoji valstija meldžiasi, kad lytų

Danutė Bindokienė

Florida mėgsta vadintis „Saulės valstija” (Sunshine State) ir taip stengiasi privi-lioti atostogautojus, pasiilgu-sius saulės, šilumos ir žalos augmenijos, ypač žiemos me-tu. Tačiau šiuo metu milijonai Floridos gyventojų meldžiasi, kad lytų. Net Floridos guber-natorius Lawton Chiles pra-ėjusią savaitę ragino gyvento-jus prašyti Dievo pagalbos, nes vien žmonių pastangomis neįmanoma užgesinti gaisrų, kurie nuo maždaug gegužės pabaigos kamuoja šią valstiją, sunaikinę apie pusę milijonų akrų miškų, sudeginę per 150 gyvenamųjų namų ir privertę met 100,000 gyventojų, viską palikus, bėgti nuo ugnies, kad išgelbėtų savo gyvybę.

Ne tik vietiniai gyventojai bei Floridos savivaldybės su-sirūpinusi gaisrų plitimu ir pavojumi. Mes girdime minint Daytona, Orlando, Tampa bei kitas vietas, kur gyvena nemažai lietuvių, daugiausia pensijos amžiaus sulaukusių, kurie patogaus klimato — ir tos reklamuojamos saulės — globojami ne tik maloniai, leidžia laiką, bet ir pasižymi gyva, įvairia veikla. Anksčiau daugiausia jiems tekdavo rū-pintis gaivališkomis audromis — urganais, kartas nuo karto nusubiančiais įlankos ir vandenynų pakrantės, bet to-kie pragaistingi gaisrai drėg-name klimate nebuvo ypatinga problema. Tiesa, kasmet, laikinoms sausroms užėjus, perdziūvusiuose miškuose ir brūgnyuose prasideda gaisrai (daugiausia perkūnijos įskel-ti), bet niekuomet taip plačiai neišsiplėtę ir nesunkiai kon-troliuojami.

Gaisrams gesinti Florida su-mobilizavo apie 5,000 ugni-giesių iš daugia kaip 40 kai-myninių valstijų. Ugnis ata-kuojama ir iš viršiaus, kai be-veik du trečdaliai šiam tikslui naudojamų sraigtasparnių iš visos Amerikos, kiekvienas talpinantis 250,000 vandens, nuolat skraido virš gaisra-viečių. Tačiau šiose kautynėse daugiausia laimi ugnis. Tiki-ma, kad tik ilgalaikis, skalsus lietus gali gaisrus užgesinti. (Paskutinėmis žiniomis, atro-do, kad pagaliau tokio lietaus sulaukta — Dievas išklau-sė maldų.)

Floridos ir aplinkinių vals-tijų gyventojai jaučia ne vien ugnies pavojų: aitrūs, tiršti dumai vietomis visiškai su-mažina matomumą, stabdo ju-dejimą, graužia akis ir gerklę, o silpnės širdies, ar apskri-tai — sveikatos, žmonėms yra ypač pavojingi.

Floridos gaisrai nėra pir-

mieji, pasiuntę savo tamsųjį pasiuntinį — dūmus — į arti-mesnes ir net labai tolimas vietas. Šimet miškai lieps-nojo (o kai kur tebeliepsnoja) Afrikoje: Kenijoje, Ruandoje, Congo, Senegal, Tanzanijos ir kitose valstybėse; Indonezijoje ugnis sunaikino 7,700 kvadra-tinių mylių miškų, o gaisro dūmus vėjai nunešė ir kve-pavimą sutrikdė bent 70 mln. žmonių net aplinkines vals-tybėse; Meksikoje kilo dau-giau kaip 11,000 miško gaisrų, nusibūsiusių apie 1,500 kv. mylių plotus; Brazilijoje iš-degė apie 20,000 kv. mylių miškų; Vidurio Amerikoje — Gvatemaloje, Honduras, Nica-ragua, šiais metais jau su-degė apie 2,150 kv. mylių girių; gegužės mėnesį daug kartų miškai degė ir kaimy-ninėje Kanadoje.

Kadangi šiemet miškų gaisrai taip pagausėjo, stengiamasi ieškoti kažkokio bendro var-diklio, juo labiau, kad kai ku-riose vietovėse tokie reiškiniai yra gan neįprasti: šlapiose džiunglėse ir giriose (pvz., Pietų bei Vidurio Amerikoje, iš dalies ir Floridoje) klimato sąlygos neleidžia gaisrams išsiplisti, tarytum pati gamta stengiasi apsaugoti savo didįjį turą — miškus.

Manoma, kad priežastis yra dvejopą, tačiau tarpusavyje susijusi. Iš vienos pusės kal-tinamas El Nino (šiai klimato pasikeitimo sistemai kaltini-mus girdime jau nuo per-nykščio rudens), kuris sumai-šė įprastą kritulių pasiskir-tymo tvarką: vienos vietovės gavo per daug lietaus ar snie-go, kitoms neteko ir pasireiš-ke ypatingos sausros. Taip atsit-i-ko ir Floridoje.

Antra vertus, sausrų prob-lema paastrino ir žmonių veik-smai: Pietų ir Vidurio Ameri-koje vis daugiau ir daugiau iškertama bei išdeginama šla-pių miškų ir džiunglių, ple-čiantis žemdirbystei ar gyvuli-ninkystei. Žmonės vis dar ne-gali suprasti, kad girių sunai-kinimas ilgai turi įtakos klimatui — sumažėja kritu-liai. Taip atsitiko ir Amazonės upės rytinėse dalyse, kurios pernai tegavo apie penktadalį normalių lietaus kritulių.

Miškų gaisrai sudaro sun-kumų ne vien kraštui, kuria-me jie kyla. Pavojus žmonių sveikatai ir galimos pasekmės žemės ūkiui paprastai tęsiasi ilgai po to, kai šaltose gaisra-vietėse vėjai jau gainioja pele-nus. Nuostoliams padengti į pagalbą turi ateiti ir Jung-tinės Tautos, ir turtingesnės užsienio valstybės.

duose nestigo raudonumo, o lūpos garsų žodžių. Kibirkščio viena ranka, ta iš gudės pusės, vis nuslinkda-vo pastalen, o viešnia imdavo šypsojis, akimis vartyti ir ant suolo slankioti.

Puota gėdos nedarė nei Kibirkščiui, nei jo dirb-tuvėms. Tik buvo pamiršta viena smulkmena — nebu-vo orkestro. O partijos sekretorė užsispyrusiai ragino Kibirkštį paškotti. Žmogus spyriojosi, atsisakinėjo. Ta-da viešnia išsispaudė iš užstalės ir atkrypavo prie savo pavaldinių, prie kurių kiurksejo ir Meiluta, jau dabar stipriai apdumęs, bet dar pakankamai šviesių akių, skiriančių baltą nuo tamsesnio. Dabar, visiems sėdint, jis matė, kokia aukšta ir stambi buvo ši komu-nizmo sekretorė, savo rankomis galinti ir versų už ragų suvaldyti. Puotoje ji dėvėjo raudoną palaidinukę ir baltą sijoną, ant kurio ties šakymu pletojosi rieba-luota dėmė.

Broko pirkle kumštelėjo vieną savo palydovų ir tas išsitraukė lupinę armonikėlę. Padaužė ją į delną, gal kišenės, kurioje laikė šį patogų instrumentą, trupinius iškratindamas, ir pūstelėjo smagią polką. Gal gu-dišką, gal lenkišką. Kaip, žmogau, atskirsi? Juk visos polkos kelia vienodam pasipardymui. Gudė meškos šuoliu stryktelėjo prie Kibirkščio, o dabar tasai briedis jau negalėjo atsisakinėti. Ir šoko abu, nors Kibirkštis vos galejo pasisukti. Tai buvo vienintelė jo yda — žmogus, viskam gabus, beveik nemokejo šokti.

(Bus daugiau)

MEILUTA

Romano ištrauka

VYTAUTAS VOLERTAS

Tėsinys

Nr.5

— Nedarė, kaip patarinėjau, todėl šiandien var-ga susirišusi. O galejo laisviau gyventi. Berniukui priežiūros jau beveik nereikia.

— Labai užsispyrus, lyg ne mūsų vaikas, todėl ne-klausė. Nedarysiau aborto, ne, ne! O kas jau čia tokio? Mažų vaikų pilnas kiemas, kam dar vieną žiopiuką pridėti? Kad būtų daugiau riksmo? Ir pridėjo.

— Iš bažnytinę prisiklausė. Žudymas, nuodėmė... Burtininkai pučia mitus, o Rima mėgsta, jei kas kalba kitaip kaip mes. Labai užsispyrusi.

— Būtų gėda. Pagalvok, gydytoja, mūsų duk-tė, eina kapitalistams laizytis. Koks senis gali ir lovon prievarta įversti. Ka ką tada apie abortus galvotų?

— Jos gyvenimą uošvė tvarko. Kaip ji tars, taip Rima darys. Kas vaiką prie pirmos komunijos stūmė? Kas Rimą su vyru patamsy jungtuvėm ir bažnyčią nuvedė? Vyro motina. Jei žmonės ją Špitole vadina, matyti, turi už ką.

Žento tėvų nemėgo abu Meilutos. Tai skirtingo pa-saulio tvariniai. Kol reikėjo, uošvis bažnyčią aplenkda-vo, o dabar pro jos duris alkūnėmis iriasi. Senė ir

sleptis nebandė, į bažnyčią bėgte bėgdavo. Todėl pen-kerius metus abu braidžiojo Sibiro snieguose. Bet at-laikė. Sukasi abu, dirba, su Meilutomis nesiskaito.

Meilutienė pasiskundė.

— Nespėjau atsikvėpti, vėl reikia į virtuvę. Eik ir eik! — padejavo, tačiau nuo kedės nesikėlė. — Rima neapraips. O Gintaras? Ką su juo darysime? Dabar, žinok, ir mums pablogės.

— Pablogės, tai pablogės, bet verkti nėra ko. Atsi-mink, kad mano pažįstami dar laikosi, — didžiavosi Meiluta, nenuslėpė. — Kai prireiks, eisiu pas Ki-birkštį.

— Pirtyse abu kartu voliojotės. Jei draugyste pasi-tiki, tai ko namie sėdi? — Meilutienė pakilo ir nuėjo į virtuvę.

Meiluta nelaukė ir išsileido Kibirkščio ieškoti. Ge-rai žinojo, kur vyksta, nes seno pažįstamo namai jam nebuvo paslaptis. Kibirkštis, vienų nekenciamas, ki-tiems tapęs užveja, išgarėjo Meilutos akyse, išaugo lyg Rambyno kalnas. Šiomis dienomis yra kitaip, kaip komunizmo klestėjimo laikais. Tačiau aukštos uolos ir iš vandens savo viršūnėmis prasikiša. Potvynio užpilty maziukai nugrimzdo kaip akmenėliai. Kalnai styro ir gelbeti dar nespejęsui prigerti nojų laivus.

Meiluta, žinoma, tik savo darbu ir prielankumu vyresniems repliojo kopetėlemis aukštyn. Kibirkštis kilo pats tarsi galingo propelerio traukiamas. Gabus buvo tas velnias, drąsus ir atkaklus. Su niekuo nesis-

I DAINŲ ŠVENTĖ

Birželio 28 d. Čikagos oro uostas klegėjo lietuviškais balsais: į Dainų šventę išsirušę nemažai būrys saviveiklininkų. LOT avia kompanijos skrydžiu skrido „Letūno“, „Spindulio“ šokėjai. Pal. J. Matulio parapijos ir Lietuvių operos choristai. Lektuvu salone jaunatimės, tartum būtime Jaunimo centre, vaikštinėjome vieni pas kitus, šnekučiuojamės ir kelionės laikas neprailgo. Kaip saulės spinduliukai ryškiai geltonais marškinėliais su užrašais „Spindulys Lietuvoje 1998“ švystulys šokėjai. Atrodo, pusė Čikagos išvyko į Dainų šventę ir nejučiom, pagalojus apie ten likusius, ir galvą lindo I. Vilkončiaus dainos „Neturėk kitos žemės“ žodžiai: „... kaip jie dabar gyvens be mūsų, ką jie dabar be mūsų veiks“. Tik J. Marcinkevičius, rašydamas tuos žodžius, turėjo omeny ne čikagiečius, o Lietuvos paukščius. Tai viena gražiausių Dainų šventės repertuaro dainų. Nespejome pasigrožėti gestanciu saulelydžiu, kai pradėjo brėkšti ir išvysdome Aušrinę.

Netrukus nusileidome Varšuvoje ir prasidėjo proza. Nors ir nedaug, lektuvais į Vilnių vėlavo. Oras laukiamajame troškus, nevesinamas. Tarnautojai neleidžia lektuvą pasiimti rankinio bagažo. Norėjo atimti net specialius įdeklus su tautiniais rūbais. Kažkas, bene Raso Poskočimienė, pasiteiravo, ar yra garantija, kad rūbai bus grąžinti pilnoje tvarkoje. Išgirdę neigiamą atsakymą, šokėjai kategoriškai atsisakė patikėti svetimiems savo brangiausią turtą. Vilniuje, oro uosto vestibulyje, mūsų jau laukė giminės ir draugai su gėlėmis ar Dainų šventės organizatoriai su sveikinimo šukiais. Tiek laukė turėjo dar pakentėti, kol mes tvarkėme bagažo problemas. Tik keli iš mūsų buvo laimingi ir, atsiėmę savo lagaminus, išskubėjo pas sutinkančiuosius. Likusieji būriavomės apie tuščią nejudantį transportą ir nesupratome, kas vyksta.

Nežinau, kiek laiko praėjo, kol atėjus tarnautojas paaiškino, kad daugiau lagaminų nebus — visi liko Varšuvoje. Galėjome tik guostis, kad kartu skridusių detroitiečių bagažas liko nepakrautas Čikagoje. Nemažai laiko sugaišome, kol visi nelaimingieji užsiregistravome bagažo tarnyboje. Pagosti, kad bus pranešta apie mūsų daiktų atsiradimą, pagaliau išėjome į laisvę ir mes. Kiekvieną grupę pasitiko pasikirti globėjai, ir mūsų keliai išsiskyrė. Operos choristes, o šiuo reisu atskridome tik dvi — pasitiko simpatiška studentė Algina. Klaipėdos uni-

versitete studijuojanti rezisura. Mudvi su Laima Žukienė patogiai įsitaisėme svečiams skirtame mikroautobuse ir pajudėjome Žvėryno link. Ten jau radome anksčiau atvykusius Giedrę Končienę su vyru Juozu Končiumi, ištinkimu Operos choro gerbėju. Kultūros darbuotojų tobulinimosi centro bendrabutyje gyvena ir daugiau Dainų šventės dalyvių. Visi patenkinti gyvenimo sąlygomis, ramiai Žvėryno rajonu ir žalia aplinka. Maitinamės šalia esančioje jaukioje kavinaite. Turime dėmesingą nuolatinę globėją Inga, kuri organizuoja laisvalaikį, rūpinasi, kad laiku pavalgytume ir nepavėluotume į repeticijas. Į jas važiuojame mums paskirtu autobusu, kuriuo naudojames keturių chorų atstovai. Operos, Pal. J. Matulio parapijos, Los Angeles ir Argentinos choristai gyvename kartu ir, susėdę į autobusą, važiuojame į netoliese esantį „Lietuvos“ viešbutį, iš kur paimame ten apsigyvenusius Vyčių choristus ir niujorkiečius.

Pirmoji choristų repeticija įvyko liepos 2 d. Mokslų akademijos prezidiumo salėje. Liepos 3 d. buvome laisvi, o Vingio parko estradoje pradėjome repetuoti tik liepos 4 d., 11:30 val. ryte. Sunki diena liepos 5-jį. Vingio parke turėjome būti 7:30 val. ryte, ir su pietų pertrauka repetavome iki 3 val. po pietų, o 5:30 val. vakare — Generalinė repeticija. Liepos 6 d., 2:30 v. p.p., rinkomės Gedimino aikštėje, iš kur šventinė eiseną pajudėjo į Vingio parką. Ten vyko baigiamasis Dainų šventės koncertas. Dainų diena ir Mindaugo karūnavimo dienos paminėjimas.

Šokėjai pradėjo repetuoti rytojau dieną po atvykimo ir kasdien nuo 8 val. ryto mynė pažliugusią stadiono veją. Pirmosios dienos Vilniuje buvo labai lietingos, bet šokėjai neįsisigando ir repetavo, net lietuvi lyant. Už tai dabar jie laimingi — netrukus prasidės Šokių dienos koncertas, o daneguje tik lengvi pūkiniai debesėliai. Lietuvoje orai tokie permainingi, kad nežinome, ko tikėtis rytoj. Gal pasiseks ir mums.

Aurelija Dobrovolskienė
iš Vilniaus

* Lietuvoje pernai užregistruota beveik 3,000 priklauso nuo narkotikų asmenų, ir tai yra 56 proc. daugiau nei užpernai. Tačiau eksperimentuojančių su narkotikais asmenų yra žymiai daugiau. Didelį susirūpinimą kelia masiniu reiš. iniu tampantis jaunimo svaiginimasis sintetinėmis narkotikais pasilinksmimo vakareliuose.

Pasaulio lietuvių dainų šventės choras Vingio parke. Dainininkų gretose yra ir iš JAV atvykusių tautiečių, o pirmoje eilėje — II iš kairės — lemontiškes Jura Bakaitienė ir — IV iš kairės — Giedrė Končienė. Nuotr. Eltos

KUO STIPRŪS KARALIAUČIAUS KRAŠTO LIETUVIAI

Prieš dešimtmetį susibūrusi Karaliaučiaus (dabar Kaliningradas) krašto lietuvių bendruomenė greitai minės savo veiklos dešimtmetį. Per tuos metus buvo ir gero, ir blogo. Bet svarbiausia tai, kad šią vasarą mūsų lietuvių vėl į vieną būrį sukvietė noras būti kartu su viso Pasaulio tautiečiais šiemetinėje Pasaulio lietuvių Dainų ir Šokių šventėje bei Pasaulio lietuvių Sporto žaidynėse ir Tautinėje olimpiadoje. Per šimtą mūsų folkloristų ir choristų atvyko į Pasaulio lietuvių Dainų ir Šokių šventę. Tai Stalupėnų (dabar Nesterov) „Žiedas“ (vadovas mokytojas Anatolijus Galceviskis), Gumbinės (dabar Gusevas) „Nadruva“ (vadovė Elena Galdikienė), Gastų (dabar Slavsk) „Beržynas“ (vadovė mokytoja Loreta Makaraitė), Ladžynų (dabar Krasnoznamenks) „Sešupė“ (vadovė mokytoja Aldona Juškevičiūtė-Strojeva), Karaliaučiaus (dabar Kaliningrad) L. Rėzos draugijos ansamblis (vadovė Onutė Kruglikova) bei Tilžės (dabar Sovetsk) Vydūno lietuvių draugijos choras „Birutė“ (vadovė mokytoja Danutė Sausdargienė).

Prieš šventę mūsų vienetai dalyvauja kasmetinėje etnokultūrinėje stovykloje „Ramovė“, kuri šį kartą vyksta Kaune. Pakeliui į Kauną suruošti koncertai Šakiuose bei Sintautuose, o birželio 27 dieną mūsų saviveiklininkai koncertavo Kaune. Į koncertą susitikimą atvyko ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma. Šiuose renginiuose, kaip ir Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse, dalyvavo ir gausi — net 47 — mūsų krašto jaunųjų sportininkų delegacija. Džiugu, kad

mums, kaip ir anksčiau, talkina Draugija užsienio lietuviams remti (Kauno skyriaus pirmininkas R. Yla), Kauno apskrities viršininko administracija, Kauno miesto savivaldybė, o ypač dėkingi Kauno folkloro klubui „Liktuzė“ ir jo pirmininkei S. Litvinaitienei.

Mūsų tikslus įgyvendinti šiemet padeda Lietuvos Respublikos Regioninių problemų ir Tautinių mažumų departamento darbuotojai, vadovaujami dr. Remigijaus Motulskio, o ypač Mažosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje ir jos pirmininkas Vilijus Algirdas Tumpjonas. Jis ir jo gerieji talkininkai šiemet mums padeda suruošti Etnokultūrinę stovyklą „Ramovė“ ir „Dainelės“ konkursą. Ypač dėkingi geriesiems mažetuvams už mažiausius Karaliaučiaus krašto lietuviams dovanojus 30 kelialapių į Lietuvos Vaiko draugijos stovyklą Kačerginėje netoli Kauno. Čia pora savačių vaikūčiai, deleguoti krašto lietuvių bendruomenės ir jos skyrių rajonuose, Lietuvių kalbos mokytojų draugijos bei kultūros draugijos „Birutė“ šiemet vasarėlę bendraus su tautiečiais iš Lietuvos, gilins savo lietuvių kalbos žinias, susipažins su tautos kultūros lobynais, keliaus po Lietuvą, sportuos. Be to, mūsų mūzietį pakviesti ir į Lietuvos biudžeto lėšomis finansuojamas stovyklas išeivijos vaikams, organizuojamas Lietuvos pajūryje.

Šiais metais kiek pagerėjo mūsų santykiai su Kaliningrado srities administracija. Tik šiemet lietuviškosios diplomacijos pastangomis buvo pasiekta, kad Ragainės evangelikų liuteronų bažnyčia, kur dirbo pirmosios lietuviškos spausdintos knygos autorius Martynas Mažvydas, pasipuoštų atminimo lenta ir būtų pradami bažnyčios tyrinėjimo darbai, siekiant su-

rasti M. Mažvydo palaidojimo vietą. O birželio 19 dieną Karaliaučiaus (dabar Kaliningrado) universiteto pastate buvo iškilmingai atidengta memorialinė lenta, kurioje pažymėta, jog tose šlovingo Karaliaučiaus Albertinos universiteto sienose 1547 metais gimė pirmoji lietuviška knyga, kurią parašė tuometinis universiteto studentas Martynas Mažvydas.

Šiemet rudenį, turi atverti duris pirmosios lietuviškos klasės Tilžėje, Karaliaučiuje ir Ragainėje. Ragainėje (dabar Nemanas), tai bus jau trečioji klasė, kur be privalomųjų dalykų rusų kalba, bus mokoma ir lietuvių kalba. Čia daug triūsio įveda „Birutės“ draugija, lietuvių kalbos mokytojų draugija. Ragainės mokytojai Jonas Glinskis, Laima Žemgulienė, lietuvių draugijų aktyvistai.

Dėkojame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovui Lietuvoje Gabrieliui Žemkalniui ir jo žmonai Danutei už didelį rūpestį mūsų santarvės reikalais. Jau galime ir pasidžiaugti po keleto metų pertraukos vėl kartu dirbamais lietuvių darbais ir ateities planais, kaip dar labiau sustiprinti lietuviškąjį judėjimą Karaliaučiaus krašte ir išvengti praities klaidų.

Mes stiprūs tada, kai veikiame vieningai. Ir tada, kai ne lieka „patarėjų“ bei savanaučių tik Kaliningrade, tiek ir Vilniuje. Stengsimės išsaugoti tą ramybę ir santarvę, kuri vėl sklando virš daug išken- tėjusios Mažosios Lietuvos.

Sigitas Samborskis
Karaliaučiaus Krašto LB tarybos pirmininkas

* Maldos vaisius yra tikėjimo gilejimas, tikėjimo vaisius yra meilė, meilės vaisius yra tarnavimas kitiems, o tarnavimo vaisius yra taika. Tad kuo labiau savo meilę Dievui išreikšime gyvu veiksmu, palėdami vieni kitus, juo daugiau taikos bus žemėje.

Motina Teresė

Pasaulio lietuvių dainų šventės ansamblių vakaro koncertas „Ein saulelė apie dangų“ Vilniaus Kalnų parke liepos 4 d.

CLASSIFIED GUIDE

IVAIRŪS

ELEKTROS
[VEDIMAI - PATAISYMAI]
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aukso
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
SALDYTVUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VESINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-8824

HELP WANTED
Full time waitress & full time
kitchen help needed. European
Restaurant, Lemont, IL.
Tel. 630-257-7570.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS LSTANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas veitui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21 **KMECK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji
profesionaliai, sąžiningai ir asme-
niškai pataravims. Įkainavimas
veitui.

BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ
NAMŲ SAVININKŲ DRAUGIJA

Rengia savo metinį festivalį
(jau šešioliką kartą)

ant Western Ave. žolyno tarp 47 ir 49 gatvių,
liepos 10, 11 ir 12 dienomis.

Penktadienį nuo 6 v.v. iki 10 v.v.

Šeštadienį ir sekmadienį nuo 12 iki 10 v.v.

Visus linksmius Algis Barniškis

su savo orkestru.

Bus įvairaus lietuviško maisto ir alaus.

Patariama atsinešti

sulankstomas vasarines kėdes.

Šiu metu festivalis yra remiamas:

City of Chicago, Fantasy Amusements,
TCF Bank, Marquette Bank ir American
Airlines.

Dėl smulkesnės informacijos skambinti:
(773) 847-0664.

Ieškote
našaus
SERTIFIKATO?

Pasiteiraukite pas mus. Siūlome
specialų šios vasaros sertifikatą!

5.65% APY*

Terminuotas indėlis 12 mėnesių

Kreipkitės į mus,
tel. 1-773-MIDLAND
(643-5263)

Patarnaujame, kaip bankas turi
patarnauti

Midland Federal
Savings and Loan Association

8929 S. Harlem Ave., Bridgeview 60455 • (708) 598-9400
4040 S. Archer Ave., Chicago 60632 • (773) 254-4470
2867 W. 66th St., Chicago 60629 • (773) 925-7400
www.midlandfederal.com

FDIC Insured

*APY (Annual Percentage Yield) for this 12 month CD is compounded daily and paid monthly. Penalty for early withdrawal. Rate subject to change without notice.

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA.
MALONU DOVANOTI, SMAGU GAUTI

Kiekvieną ketvirtadienį Jums, "Draugo" 4 psl., spausdiname
trumpą ištrauką iš mūsų knygų katalogo. Įsigykite!

Autorius (v.pav.)	Pavadinimas	Kaina
1. Juozas Kapočinskas	Išveivio dalis	\$5.00
2. Antanas Tulyas	Išveivio dalis (novelės)	\$3.00
3. Dambriukas, Klimas, Schmalstieg	Introduction to Modern Lithuania	\$25.00
4. A. Jasmontas	Ir niekad ne namo	\$6.00
5. B. Gaidžiūnas	Ir saulėtos ir šios dienos	\$5.00
6. Antanas Ramonėnas	Iš eilėraščių ir aš	\$3.00
7. Marija Aukštaitė	Išveivio keli	\$5.00
8. Marija Aukštaitė	Išveivio keli	\$5.00
9. Marija Aukštaitė	Išveivio keli	\$12.00
10. V. Liulevičius	Išveivio Lietuvos atkūrimo darbe	\$3.00

Knygas užsisakyti galite tel. 773-585-9500, faksu 773-585-8284
arba paštu. Mūsų adresas:

"Draugas" administracija, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.
Persiųsimos išlaidos vieni knygai - \$3.95, kiekvienai papildomai pridėti \$0.95.
Gyvenantiems IL valstijoje pridėti 8.75% "sales tax".

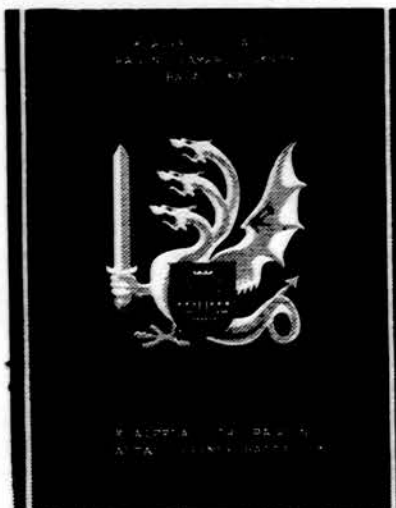
"Draugo" administracija

KARINIŲ PRATYBŲ PABAIGA

Atkelta iš 3 psl.

Per pokalbį kapitonas DeGeus pasakė, kad jo motyvuotė atvyko į Ameriką šio šimtmečio pradžioje ir apsigyveno Massachusetts valstijoje. Kitą rytą visi kariai sulipo į amfibinius laivus ir atsiveikino su USS „Carter Hall“ igula. Kelionė į krantą buvo be įvykių, visi dragūnai išsilaipino sausumoje ir ruošėsi testui nustatytas užduotis. Karių akyse ir eisenose buvo matyti nuovargis, bet nieks nedejavo.

Buvo laiko atspūstis nuo pratybų. JAV jūrų pėstininkų vyriausybė suorganizavo visiems kariams „kultūros ekskursiją“ į beisbolo žaidimą. JAV marinai iš anksto gavo „žvalgybos reportazus“ iš Amerikos lietuvių kariškių bei kitų JAV karininkų, kad gali būti stiprus pasipriešinimas iš „partnerių“ dėl beisbolo žaidynių. Dauguma amerikiečių sakė, kad beisbolas „partneriams“ bus įdomus nuotykiu. Atėjo laikas važiuoti į beisbolo žaidimą ir matėme daug susiraukusį veidų mašinų statymo aikštėje, kai „Partneriai“ gavo įsakymą lipiti į autobusus. Beisbolas neuždegė lietuvių ir kitų „partnerių“ širdžių. Buvo gauta žinia, kad daug „partnerių“ slėpėsi prie beisbolo aikštės pagrindinių vartų, laukdami tos brangios valandos, kai jie galės visi sugrįžti atgal į savo nakvynes. Geriau pasisėdėti laisvalaikio diena prie pajūrio, kur visi kariai turėjo užtenkamai progos pasisėdėti ir pasidėginti saule. Keli kariai iš Albanijos pravedė savo „ekskursijas“. Buvo gauta žinia, kad iš viso pabėgo septyni Albanų kariai per beisbolo žaidimą ir kitas išvykas. Camp Lejeune karinė policija sugavo du albanus karius, kai jie mėgino prasmukti pro pagrindinius bazės vartus. Du albanai, kurie dėvėjo „Cooperative Osprey 98“ marškinėlius, buvo nučiupti tolimam Disney World, Floridos valstijoje, o kiti atsirado pas gimines Philadelphiajioje.

Ši emblema puošė Klaipėdos VII Dragūnų pamario gynybos bataliono marškinėlius.

Pratybos pagaliau uzsibaigė ir visi kariai gavo užtenkamai apmokymo taikos palaikymo operacijoms. Po pratybų Camp Lejeune karininkų ramovėje buvo pravesta ataskaita, kur

dalyvavo visų „partnerių“ ir dalyvaujančių NATO kraštų ryšių karininkai. Ataskaita buvo proga visiems karininkams laisvai kalbėti apie pratybų pasisekimus ir nusiskundimus. Kartu su karininkais buvo vertėjai, bet mažai kas iš „partnerių“ ryšių karininkų drįso kalbėti ataskaitos metu. Kanadiečių ir olandų ryšių karininkai išdėstė savo nusiskundimus bei pasisekimus „Cooperative Osprey 98“ pratybų metu, o Kazakų karininkas gyrė visas pratybas. Iš „partnerių“ vienintelis, kuris geriausiai išdėstė savo nuomonę, buvo Dragūnų ryšių karininkas kapitonas Valerijus Šerelis. Jis kalbėjo anglų kalba apie savo pastabas ir nusiskundimus. Amerikiečių jūrų pėstininkų karininkai dėkojo kapitonui Šereliui už jo pastabas ir mėgins jas įjungti į būsimas Cooperative Osprey pratybas. Tuo pačiu metu ataskaitos vedėjas paprašė, kad kiti „partnerių“ karininkai su jų vertėjais įsijungtų į ataskaitos diskusiją, bet nieks nedrįso.

Į Cooperative Osprey 98 pratybų uždarymą atvyko daug generolų bei kitų karininkų iš daugelio pasaulio kraštų tarpe jų Lietuvos gynybos atašė Vasingtone, mjr. Valdemaras Sarapinas. Uždarymo kalbą sakė JAV Atlanto Štabo atstovas, generolas leitenantas John Keane. Po jo kalbos įvyko paradinis maršas ir visi NATO bei „partnerių“ kariai, žygiuodami pro generolą Keane, atidavė jam karišką pagarbą. Pratybos oficialiai uzsibaigė, kai buvo nuleistos NATO ir Partnerystės taikos laubai vėliavos. Cooperative Osprey pratybos vėl įvyks 2000 m. Ateinančiais metais bus „Cooperative Nugget 99“ taikos palaikymo pratybos JAV kariuomenės bazėje, Fort Polke, Louisiana valstijoje. Lietuviški karių veidai vėl pasirodys Amerikos miškuose ir pelkėse. Po uždarymo Klaipėdos dragūnai iškėlė JAV jūrų pėstininkams globėjams lietuviškas dovanėles. Nebuvo pamiršti ir Amerikos lietuviai, vertėjai iš JAV Karinių oro pajėgų, vyr. serž. Deivis Bluijus, kpt. (dr.) Rimas Janušonis ir kpt. (dr.) Arūnas Banionis. Jiems buvo iškeltos lietuviškos vėliavos.

Uždarymo dieną visi kariai sulipo į autobusus ir išvyko į tolimą Cherry Point, JAV jūrų pėstininkų oro bazę. Reikėjo laukti keletą valandų oro uoste dėl nepalankaus oro skrydžiams ir dėl JAV jūrų pėstininkų biurokratijos, bet pagaliau atėjo laikas visiems sulipti į lėktuvus. JAV Karinių oro pajėgų lietuviai vertėjai atsiveikino asmeniškai su kiekvienu Klaipėdos dragūnu ir palinkėjo jiems sėkmingos kelionės. Lėktuvai pagaliau vėl vakare išskrido

Didžiausi kariniai mokymai Europoje — „Baltic Challenge 98“ — vyksta Klaipėdos apskrityje. Dalyvauja 5,000 karių iš 11 valstybių.

TAI BUVO PRIEŠ 47 METUS

Istorinis trijų žvejų pabėgimas iš Klaipėdos į Švediją

EDVARDAS ŠULAITIS

Šią vasarą, liepos 14 d., išbuvo Švedijoje, atplaukė Amerikon. Jie į Švedijos krantą išlipo 1951 m. liepos 17 d., o New Yorką pasiekė 1952 m. vasario 13 d. Tą dieną New York oro uosto TWA oro linijos

patalpose pasitiko „Americos balso“ radijo programos atstovas P. Labanauskas, Lietuvos vicekonsulas A. Simutis, Lietuvos Laisvės komiteto nariai — J. Audėnas, V. Sidzikauskas, VILKO atstovas dr. A. Trimakas, žurnalistas, fotografas. Mano archyve kaip tik yra nuotrauka iš to susitikimo su pabėgėliais žvejais iš Klaipėdos.

Pabėgėliams iš Klaipėdos viešint New York, kilo sumanymas parašyti apie juos knygą. Šį darbą atliko žurnaliste Salomeja Narkelionaitė ir rašytoja Nelė Mazalaitė. Jos pasakotoju išsirinko kalbiausią iš trijų J. Grišmanauską.

Tokių būdu per pora savaitių buvo paruošta, 192 puslapių turinti, knyga, pavadinta „Tolimieji kvadratai“ (taip būdavo pažymimos žvejų kelionės į tolimesnius vandenius).

Iš jų S. Narkelionaitė parašė 106 puslapius, o jos bendradarbis N. Mazalaitė — 96 puslapius. Pirmoji apsakė J. Grišmanausko gyvenimą ir vargus, tada rusų okup. Lietuvoje, nupasakojant ir kitų lietuvių liudną padėtį tėvynėje. N. Mazalaitė užfiksavo religijos persekiojimą. Lietuvoje dainuojamas patrijotines ir partizanų dainas (jos įdėtos su natomis), o taip pat ir pačių jūrininkų pabėgimą į Švediją (beje, ši dalis nėra labai ilga).

Šią knygą nedideliu tiražu išleido tuo metu „Darbininko“ savaitraščio spaustuvių Brooklyne dirbęs Juozas Kapocius, kuris vėliau tapo „Lietuvių Enciklopedijos“ bei kitų vertingų knygų leideju.

Viršelį knygai nupiešti buvo pakviestas žymusis dailininkas Vytautas K. Jonynas, kuris savo senatvę praleido Lietuvoje ir ten neseniai mirė. Iš įvairių knygų pasiūlytų vardų pasirinktas „Tolimieji kvadratai“. Kaip teigiama, jūros vandenys jūrininkystės žemėlapiuose yra suskirstyti kvadratais. Prie savo kranto yra artimieji kvadratai, o mūsų kvadratai — prie Švedijos — tolimesni. Artimuose kvadratuose žvejoti galėjo ir lietuviai žvejai, o tolimuose — tik pasitikimieji, daugiausia rusai. Kaip aiškina, tik tie, kurie buvo patikimi ir sugaudavo daug žuvies, turėjo teisę leistis į tolimesnius kvadratus.

Beje, šią knygą buvo galvojama tuoj pat versti į anglų kalbą ir išleisti angliškai kalbančiai visuomenei. Buvo rasnatas ir vertėjas (rašyt. Algirdas Landsbergis), bet, tarantis dėl to su J. Grišmanausku, šis užsitrašė milijonines dolerių sumas. Paklaustas, kiek už tai norėtų, J. Grišmanauskas pareiškė: — Skačiau, kad Churchillis už savo atsiminimus gavo du milijonus dolerių, bet man užteks vieno milijono.

Tada J. Kapocius tik nusi juokė ir palaidojo šią mintį, žinant, kad ir dešimtis tūkstančių dolerių jau tada buvo labai dideli pinigai.

Pažymėtina yra šios knygos įžanga, kurios pradžioje skaitome tokį J. Grišmanausko pareiškimą: „Tiktai dabar, stovėdamas ant šios žemės, kuri vadinasi laisviausioji pasaulyje, tiktai iš toli atsisukęs, už anų nepermatomų vandenų, aiškiausiai matau savo Tėvynės didybę ir jos begalinį vargą. Matau ir tai, kad pasaulis to visko nesupranta.“

(Bus daugiau)

USS Carter Hall laive „Cooperative Osprey 98“ pratybų metu. Iš kairės: vyr. lt. A. Butenis, fotografas T. Dambrauskas, vyr. lt. A. Kavaliauskas ir kpt. V. Šerelis. Nuotr. kpt. Arūno Banionio

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1998 m. liepos 9 d.

5

A.†A. ALGIRDAS JONAS PALIONIS

Gyveno Marquette Parko apylinkėje, Čikagoje. Mirė 1998 m. liepos 6 d., 5 val. ryto, sulaukęs 75 metų. Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 40 m. Nuliūdę liko: brolis Tadas su šeima; Lietuvoje: brolis Vaclovas ir sesuo Aldona su šeimomis; mirusių — brolio Vytauto, seserų — Marijos ir Eugenijos šeimos bei kiti giminės. Velionis buvo brolis a.a. Elenos. Velionis pašarvotas liepos 10 d., penktadienį nuo 5 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks liepos 11 d., šeštadienį. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už velionio sielą. A.a. Algirdo palaikai bus pervežti į Lietuvą ir palaidoti Lazdijų kapinėse. Vietoje gelių prašoma aukoti „Saulutei“ ir Lithuanian Mercy Lift. Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: broliai, sesuo ir jų šeimos.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600.

PADEKA A.†A. EDUARDAS ABAZORIUS

Mūsų gerbiamas, mylimas Eduardas Abazorius mirė 1998 m. gegužės 28 d. Palaidotas birželio 1 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje.

Nuosirdžiai dėkoju kun. Vito Mikolaičiui už maldas koplyčioje, kun. Francis Kelpšui už atnašautas šv. Mišias bažnyčioje, palydą į Amžiną Poilsio vietą ir apeigas kapinėse. Nuosirdžiai ačiū seselems kazimierietėms už pagalbą ir nuosirdų rūpestį.

Dėkoju sol. Danai Stankaitytei už nepaprastai gražų giedojimą šv. Mišių metu ir muz. Ričardui Sokui už vargonų palydą.

Sirdingai dėkoju visiems giminėms, draugams, pažįstamiems atsilankius koplyčioje, dalyvavusiems bažnyčioje šv. Mišių metu ir palydėjusiems velionį į Amžiną Poilsio vietą.

Dėkoju visiems už išreikštus užuojautos žodžius, asmeniškai laiškais, už auksą šv. Mišioms.

Dėkoju karsto nešėjams suteikusiems velioniui paskutinį palydėjimą ir laidotuvių direktoriui D.M. Petkui už malonų ir rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę artimieji, Laura Zaura.

A.†A. ANTANUI PILECKUI

mirus, sūnų ALGIRDA, giminės ir artimuosius užjautiame skausmo valandoje.

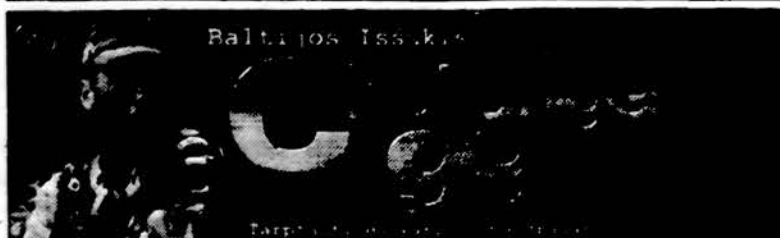
O. Adomaitienė
V. ir L. Adomavičiai
A. ir D. Arlauskai
J. ir A. Bagužiai
V. ir G. Beleckai
F. ir B. Bočiūnai
A. ir G. Čekauskai
B. ir J. Čepukai
V. Dedienė
V. ir M. Derenčiai
D. A. Dulaitiai
S. Estienė
V. ir G. Gečai
Kun. I. Gedvila
P. Grigalaukas
A. ir J. Janonai
S. Katinskienė
M. Kardauskaitė
A. ir L. Kvečai
V. ir B. Labučiai
E. Lukienė
V. ir S. Maciai
J. ir J. Macijauskai
P. ir D. Mackai
Sunny Hills, FL

J. ir S. Mačiulaitiai
V. ir O. Mamaičiai
J. Mamaitytė
B. Matuzienė
V. Mikutis
L. Mikutytė
A. ir B. Nakai
A. ir J. Nakai
M. Naruševičienė
E. ir M. Okai
A. Petkaitienė
J. ir O. Peleckiai
Dr. M. ir E. Poulik
D. ir S. Prancevičiai
J. K. Ratnikai
E. ir J. Sadauskai
A. ir D. Savickai
G. Shatas
A. ir R. Strazdžiai
L. ir D. Vaitkevičiai
A. ir D. Velavičiai
J. ir A. Vyšniauskai
J. ir V. Zubavičiai

A.†A. FRIDAI VILKIENEI

mirus, jos sūnų sktn. EUGENIJŲ VILKŲ ir jo artimuosius užjautiame ir kartu liudime.

Brone ir Vilius Variakojai

Dragūnų lipdukų pavyzdžiai.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo“ metinė šventė gamtoje ruošiamą rugpjūčio 2 d., sekmadienį, t. marijonų vienuolyno sode, prie dienašio patalpų. Kaip paprastai, bus šv. Mišios vienuolyno koplyčioje, skanių valgių, gavių atsigerimų, na, ir laimėjimai. Vėl kreipiamės į skaitytojus, ieškodami laimikių „laimės šulinii“. Jeigu kas galėtų paaugoti grazių daiktelių (ir daiktų), būtume labai dėkingi — atneškite į administraciją darbo dienomis.

Čikagos miestas, pasimokęs iš ankščiau patirtos tragedijos, kai nuo karščio mirė nemažai gyventojų, yra pasiruošęs padėti žmonėms, kai oro temperatūra pakyla per 90 laipsnių (F) ir oro biuras paskelbia „Heat advisory“. Jeigu kam reikia pagalbos, raginama skambinti į City Hall tel. 312-744-5000 (turintiems problemų su klauša, telefonas yra 312-744-8599). Taip pat patariama susisiekti su vyresnio amžiaus artimaisiais, ir kaimynais, ypač jeigu jie gyvena vieni, patikrinti, ar gerai jaučiasi — juk esame atsakingi už vieni kitus!

T. marijonų provincijolas kun. Donaldas Petraitis, MIC, kartu su kun. Albinu Gurkliu, MIC, liepos 8 d. išvyko į Lietuvą. Kun. A. Gurklis, gimęs Waterbury, CT, yra matematikos dėstytojas Marianopolio marijonų gimnazijoje; jis Lietuvoje lankysis pirmą kartą gyvenime. Abu kunigai dalyvaus Vilkauskio katedros pašventinimo iškilmėse liepos 11 d. ir palaiminto Jurgio Matulio šventėje liepos 12 d. Mariampoleje. Į JAV grįš liepos 29 d.

Gedulo ir vilties dieniai paminėti birželio 12 d. Jaunimo centro Čikagijoje galerijoje buvo atidaryta vaikų piešinių paroda. Tai labai įspūdingas ir šurpus mūsų tautos genocido liudininkas, nors vaiko akys ir į didžiausią tragediją moka pažvelgti viltinai. Parodą verta visiems pamatyti, o ypač į ją nusivėsti vaikus bei vaikaičius. Deja, nei atidaryme, nei vėliau vaikų nebuvo matyti, net piešinių autorių, nors jų darbai eksponuojami. Paroda tęsis visą vasarą.

Jūrų šaulių kuopa „Klaipėda“ rengia Jūros diena liepos 19 dieną, sekmadienį, Union Pier, MI. „Gintaro“ vasarvietėje bus dienos atidarymas ir vėliavų pakėlimas 12:30 val. p.p., 1 val. p.p. pamaldos, 3 val. popiet dalyvaus Čikagos ramovėnų rengiamose nepriklausomos Lietuvos Respublikos prezidentų pagerbimo apeigose International Friendship Gardens, Michigan, City, IN. Visuomenė kvietama dalyvauti. Dienos programa vykdoma Michigan valstijos laiku (viena valanda vėliau, kaip Čikagoje).

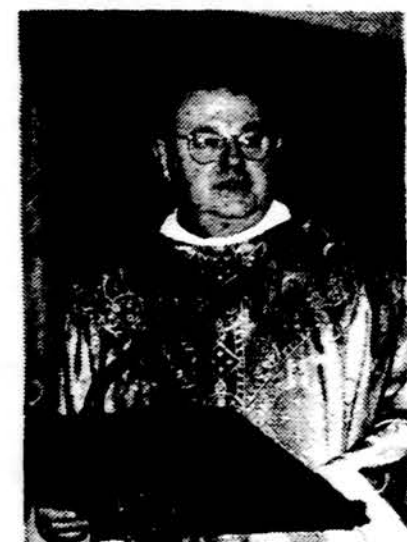
Našlių, našliukų ir pavienių klubo smagi gegužinė įvyks liepos 19 d. Vytauto Didžiojo šaulių salėje, 2417 W. 43rd Str., Chicago. Bus gardaus maisto, gėrimo ir gera muzika. Pradžia 12 val. Valdyba kviečia dalyvauti ir smagiai laiką praleisti.

Nepaisant karšto ir drėgno oro, kasmetinis, viešnuolika dienų trukęs, „Taste of Chicago“ renginys Grant parke sutraukė 3.65 mln. lankytojų. Buvo džiaugiamasi, kad pernai „Taste of Chicago“ applanke, valgė ir gerė, rekordinis žmonių skaičius (3.45 mln.), bet šimet svečių susilaukta dar daugiau.

Juratė Jankauskaitė, visuomet mėgstama ir laukiama įvairių kultūrinių renginių programų vedėja, vadovavo Pedagoginio lit. instituto mokslo metų užbaigimo iškilmėms Jaunimo centre birželio pradžioje. Ji pati yra šio instituto absolventė.

„Židinio“ pamaldos su šv. Mišių auka bus liepos 11 d., šeštadienį, 4 val. popiet, t. jėzuitų koplyčioje. Visi nuširdžiai kviečiami.

Prelatas dr. Jurgis Šarauskas, Washington, D.C., švėsdamas kunigystės 25 m. sukaktį, per kun. Viktorą Rimšeli, MIC, Draugo fondui atsiuntė 1,000 dol., tapdamas Draugo fondo garbės nariu. Laiške jis rašo: „Linkiu Dievo palaimos jūsų darbuose ir visiems jūsų kolegoms. Tegyvuoja „Draugas“! Sveikiname Gerb. prelatą Šarauską sidabrines kunigystės sukakties proga ir dėkojame už stambią paramą Draugo fondui.“

Ar ieškote dovanų draugams bei artimiesiems? Užsukite į „Draugą“. Turime platų pasirinkimą įvairių knygų suaugusiems ir vaikams, lietuvių bei anglų kalba. Skaitytojų patogumui, kiekvieno ketvirtadienio numerį „Draugas“ spausdina po trumpą ištrauką iš turimų knygų katalogo. Jeigu norite gauti visą katalogą (kaina 5 dol.), kreipkitės į administraciją. Knygas galite užsisakyti telefonu: 773-585-9500, faksu 773-858-8284 arba laišku 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Administracijoje yra ir parduotuvėlė. Apsilankykite „Drauge“, nusipirkite suvenyrų, susipažinkite su dienašio leidyba. Visų laukia!

BALFO DARBUOTOJŲ SUSIRINKIMAS

Š. m. birželio 28 d. Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje įvyko metinis BALFO darbuotojų susirinkimas, kuriame buvo aptarta BALFO veikla, išklausti Čikagos apskrities pranešimai, centro valdybos informacija ir išrinkta Marquette Parko BALFO skyriaus valdyba.

Susirinkimas pradėtas maldą, kurią sukalbėjo kun. V. Mikolaitis. Maldoje buvo prisiminti mirusieji nariai ir išskirtinai paminėti buvęs centro valdybos išrinktas a.a. Kostas Čepaitis ir Čikagos apskrities bei Marquette Parko skyriaus pirmininkas a.a. Stasys Vanagūnas. Į prezidiumą buvo pakviesti centro valdybos pirm. Maria Rudienė, Čikagos apskrities izd. Kostas Stankus ir apskrities bei Marquette Parko skyriaus sekretorė Antanina Repšienė. Susirinkimui vadovauti pakviestas Povilas Vaičekas. Pradėdamas susirinkimą, P. Vaičekas pasidėkojo BALFO darbuotojams ir aukotojams, ypač centro valdybai ir pirmininkei, už neįkainojamą ir didžiulę paramą Vaičekas bei Juodvalkių šeimoms (iš viso 8 asmenims), kai prieš eilę metų su Amerikos valdžios pagalba juos ištraukė iš sovietų okupuotos Lietuvos ir padėjo įsikurti Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Trumpą Čikagos apskrities veiklos apžvalgą padarė Domas Misulis, apskr., valdybos vicepirmininkas, o izd. Kostas Stankus pateikė metinę apskaitą. Pranešė, kad per pastutį 1997 metų rudens vaju skyrėsi surinko ir centrui perdavė 35,000 dol. aukų. K. Stankus pastebėjo, kad, keičiantis lietuvių gyvenviečių pasiskirstymui, ne tik Čikagoje, bet ir tolimesnėse apylinkėse, kai kurie skyrėjai beveik išnyko arba žymiai sumažėjo jų veikla dėl narių išsikėlimo į kitas vietas ar lietuviškų parapijų uždarymo. Tad išreikšė mintį, kad galbūt Čikagos apskritis toliau nėra reikalinga, nes Čikagoje ir apylinkėse veikiančys skyrėjai, ypač toliau esančiose vietovėse, kaip Gary, Racine, Kenosha, Waukegan ir kt., pravedę vaju, gali atsiskaityti tiesiogiai su centru, kaip jau tai daro Rockford ir E. St. Louis. Susirinkime nebuvo renkama apskrities valdyba ir

galutinis sprendimas šiuo reikalu paliktas centro valdybai. Labai įdomus buvo centro valdybos pirmininkės žodis. Pranešė, kad BALFO parama ir toliau labai reikalinga Lietuvai, ypač skurstančioms šeimoms provincijose, kaimuose. BALFas taip pat globoja apleistus ar benamus vaikučius, senelius, taip pat Rytų Lietuvos mokyklas. Pabrėžė, kad BALFas rūpinasi ir jau keletą metų šelpia nemažai šaltininkų rajonų mokyklų ir jų mokytojų — suteikta pinigine šalpa, siunčiama mokslo priemonės, apranga, avalynė, maistas. Parama buvo pasiūlyta lietuvių mokyklai Pelesoje, Gudiyoje. Stambiomis aukomis remia Vilniuje veikiančią Betanijos vargšų valgyklą, kuri kasdien aptarnauja 600 vargšų ir nuveža maisto 120 neturtingų studentų. Pini-ginėmis aukomis remia buvusius politinius kalinius, partizanus, Sibiro tremtinius, invalidus, ligonius ir kitus nelaiminguosius. Iš jų sulaukiama nuširdžios padėkos, daug jautrių laišku. Ypatingas dėkingumas buvo jautiamas visiems baltininkams — darbuotojams, aukotojams ir sava-noriams talkininkams, kai pirmininkė BALFO reikalais lankėsi Lietuvoje.

BALFas yra pasiryžęs, kiek ištekliai ir galimybės leis, ir toliau mažinti Lietuvos skurstančių žmonių vargą, siunčiant šalpą ir paramą, drabužius, avalynę, vitaminus, standartinius vaistus bei gerą maistą.

Pranešė, kad šalpa toliau yra tęsiama Suvalkų trikampio lietuviams, kaip tai buvo vykdoma daug metų, nes ten irgi yra nemažai gausių, labai patiriotiškai nusiteikusių, tačiau vargingai gyvenančių, lietuvių šeimų, kurioms BALFO pagalba reikalinga.

Pasidžiaugė, kad Čikagos apylinkėse gyvenantis prel. Juozas Prunskis, žinomas kilnių darbų rėmėjas, įvertindamas taip reikalingą šalpos veiklą, šio svarbaus susirinkimo proga įteikė BALFui 500 dol. auką.

Trumpai apžvelgdama skyrių veiklą, pirmininkė pastebėjo, kad kartais, kai yra nukrypsta nuo įstatyminės tvarkos ir šalpos organizacijos nustatytų taisyklių, centrui tenka atsakomybė prieš

1997-1998 mokslo metų užbaigtuvės birželio 13 d. Pedagoginio lit. institute: gavę diplomus absolventai, lektoriai ir svečiai. Pirmoje eilėje iš kairės: Juozas Placas, kun. Juozas Vaišys, SJ, Bronius Juodelis, Jonas Dainauskas, direktorė Stasė Petersonienė, buv. rektorius kun. dr. Vytautas Bagdanavičius, rektorius dr. Jonas Rackauskas, Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė, Lektorių tarybos pirm. Juozas Masilionis, Ramutė Plioplytė, Aldona Bikulčiene.

Amerikos valdžios įstaigas. Yra svarbu kad visuomet būtų laikomasi labdaros organizacijoms nustatytos tvarkos ir BALFO įstatų. Susidaro nemaža bereikalingų sunkumų, kai prisieina aiškintis su vietinėmis Amerikos ar Lietuvos teisinėmis įstaigomis dėl teisinės tvarkos nepalaikymo. Sunkumai kyla, kai įsiterpia pašaliniai asmenys, nesusipažinę su teisine šalpos organizacijos tvarka.

BALFO centro įstaiga dabar yra „Draugo“ pastato patalpose, kurių nuoma mėnesiui yra 1,000 dol. Pastebėjo, kad čia yra kai kurių nepatogumų ir sandėliui bei siuntinių pakavimui yra mažai vietos, nes negavo tiek ploto, kaip nuomuojuojant šias patalpas buvo pažadėta.

Pranešė, kad BALFO seimas, kuris įvyks šiais metais, susitarus su skyriumi, buvo numatytas rengti Los Angeles, tačiau susidėjus jų svarbioms aplinkybėms, ten negalės įvykti. Todėl seimo reikalų buvo susisiekta su Detroito skyriumi, kuris, nepaisant gana trumpo laiko pasiruošimui, mielai apsiėmė seimą globo-ti. Seimo posėdžiai ir iškilminga vakarienė vyks Detroito šv. Antano parapijoje, kurios klebonas kun. Antanas Babonas yra ir Detroito BALFO skyriaus pirmininkas. Šiuo laiku numatoma, kad seimas vyks 1998 m. lapkričio mėn. pradžios savaitgalį. Netrukus bus išsiuntinėti tuo reikalu visiems skyriams ir direktoriams pranešimai su smulkesne informacija.

Pranešimo pabaigoje centro Valdybos pirmininkė atskleidė į dalyvių užklausimus. Toliau vyko Čikagos Mar-

quette Parko BALFO skyriaus valdybos rinkimai. Buvo pasiūlyta ir vienbalsiai išrinkta nauja valdyba: Aleksas Kikilas, Petras Naujokas, Antanina Repšienė, Algis Čepėnas, Juozas Bagdžius, Emilija Kantienė, Vytautas Juodka, Vitalius Lekeckas ir Valerija Čepaitienė, kurie pasiskirstys pareigomis.

Baigiant susirinkimą, pirmininkė padėkojo visiems dalyvavusiems, taip pat sekr. Antaninai Repšienei ir jos talkininkams už vaišių paruošimą, Juozui Bagdžiui už salės sutvarkymą. Ypatingą padėką pareiškė už dosnią paramą BALFui — užkandžiams paaugutus pyragaičius — Racine kepyklos savininkams Juozui ir Danutei Kapačinskams. Taip pat simboliškai primenant BALFO veiklos temą, kad turime visi dalintis „duona“, jie paaugėjo įvairių rūšių duonos, kuri padalinta kiekvienam susirinkimo dalyviui, kad jie palaikytų šį BALFO siekimą toliau, kol neliks nė vieno vargstančio lietuvių alkanų.

Susirinkimas buvo baigtas giesme „Marija, Marija“, meldžiant, kad ji pagelbėtų BALFui vykdyti artimo meilės darbą. Toliau vyko pabėdramas ir pasikalbėjimas prie kavutės.

Povilas Vaičekas

DĖMESIO „MARGUCIO II“ KLAUSYTOJAMS

„Prieš 65 metus Čikagoje išsiuntę lietuvišką žodį ir dainą „Margucio“ steigėjai net neįsivaizdavo, kokį vaidmenį ši radijo programa suvaidins lietuvių išeivijos gyvenime“, taip kalbėjo pereinamais metais,

švenčiant 65 metų sukaktį, ilgametis „Margucio“ globėjas, rėmėjas, patarėjas, dabartinis Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus.

Už kelių mėnesių jau bus 3 metai, kaip „Margutis II“ radijo bangomis lanko lietuvių namus. Esame labai dėkingi klausytojams, kaip „Margucio“ steigėjas A. Vanagaitis sakydavo, „Margucio“ imperijai priklausantiems tautiečiams, kurių pagalba ir parama galėjom įsigyti ir išsirengti savo nuosavą radijo studiją su reikiama aparatūra. Pradedant pirmadienį, baigiant penktadienį, „Margutis“ perduoda pranešimus, žinias, lietuvišką muziką ir dainas. Visų mūsų visuomeninių bei kultūrinių organizacijų veiklos pranešimai skelbiami nemokamai, tik simboliškai atsilyginant.

„Margucio II“ radijo laidos turėjo tenkintis pusvalandžiu, nes radijo stoties mokestis yra gan didelis, o „Margucio II“ biudžetas yra labai kuklus. Klausytojams pageidaujant ir atsiradus galimybei, „Margucio II“ valdyba nutarė prailginti programos laiką ketvirciu valandoms — 15 minučių. Nuo ateinančio pirmadienio, liepos 13 d., kasdien „Margucio II“ programos klausykite nuo 8 iki 8:45 val. vak. „Margucio II“ radijo darbuotojai: Rytis, Dalia, Emilija pateiks daugiau žinių, nuotaikingos muzikos, o aš su savo Amerikos spaudos apžvalga ateisiu į talką. „Margucio II“ valdyba tikisi susilaukti klausytojų paramos ir ateityje, nes, pratešus programos laiką, padidėja ir išlaidos. „Margutis II“ yra gir-dimas ne tik Čikagoje, bet ir platioje apylinkėje. Klausykite!

„Margucio II“ 3-jų metų sėkmingą gyvavimą paminėti įvyks renginys rugšėjo 13 d., sekmadienį Jaunimo centre.

Bronius Siliūnas

Mirus a.a. agr. Juozui Karazijai, Lietuvių agronomų sąjunga Čikagoje užprasė gregorines Mišias, kurios bus aukojamos rugpjūčio mėn. Ecuadore. Prašomi visi draugai ir pažįstami prisiminti jį savo maldose.

SKELBIMAI

• Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

• Besidomintiems audi-mu, galiu atiduoti mažas automatinės lietuviškas audimo stakles ir siūl. Kreiptis lietuviškai arba angliškai į Stanley, tel. 773-779-1775.

ARAS ROOFING

Anytown, Illinois

2222 West Cermak Road

Chicago, Illinois

773-847-7747

Valio! Valio! Mokslo metai pasibaigė! Čikagos lit. mokyklos mokiniai skuba iš pastato po mokslo metų užbaigimo iškilnių. Nuotr. Vl. Žukausko

